

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonės dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos strategija dėl vaikams geresnio interneto“ santrauka

(Visą šios nuomonės tekstą anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis galima rasti EDAPP interneto svetainėje <http://www.edps.europa.eu>)

(2012/C 336/08)

I. Įžanga

I.1. Konsultacijos su EDAPP

1. 2012 m. gegužės 2 d. Komisija paskelbė komunikatą „Europos strategija dėl vaikams geresnio interneto“ ⁽¹⁾ (toliau – Komunikatas).

2. Prieš paskelbiant šį Komunikatą, EDAPP buvo suteikta galimybė pateikti neoficialias pastabas. EDAPP malonu, kad į kai kurias jų Komunikate atsižvelgta. Kadangi tema labai svarbi, EDAPP vis tik norėtų savo iniciatyva išsakyti nuomonę.

I.2. Komunikato tikslai ir pagrindas

3. Komunikato tikslas yra parengti strategiją, siekiant sustiprinti vaikų apsaugą internete. Komunikatas susijęs su ES vaiko teisių darbotvarke ⁽²⁾, Europos skaitmenine darbotvarke ⁽³⁾ ir Tarybos išvadomis dėl vaikų apsaugos skaitmeniniame pasaulyje ⁽⁴⁾.

4. Komunikate daugiausia dėmesio skiriama šiems keturiems pamatiniams elementams:

1) kokybiško interneto turinio jaunimui kūrimo skatinimas;

2) geresnis visuomenės informavimas ir įgalinimas;

3) vaikams saugios interneto aplinkos kūrimas;

4) kova su seksualine prievarta prieš vaikus ir vaikų seksualiniu išnaudojimu.

5. Komunikate išdėstytos priemonės, kurių siūloma atitinkamai imtis pramonės sektoriui, valstybėms narėms ir Komisijai. Jame minimos tokios priemonės kaip tėvų kontrolė, privatumo nuostatos, klasifikavimas pagal amžių, pranešimo priemonės, specialiosios telefono linijos ir pramonės sektoriaus, specialiųjų telefono linijų bei teisėsaugos institucijų bendradarbiavimas.

I.3. EDAPP nuomonės tikslai ir apimtis

6. EDAPP visiškai palaiko iniciatyvas, kuriomis siekiama stiprinti vaikų apsaugą internete ir gerinti kovos su prievarta prieš vaikus internete priemones ⁽⁵⁾. Dviejose ankstesnėse nuomonėse EDAPP pabrėžė, kad labai svarbu užtikrinti vaikų apsaugą ir saugumą internete duomenų apsaugos aspektu ⁽⁶⁾. Jam malonu, kad Komunikate tai pripažįstama.

7. Vaikai vis plačiau naudojami skaitmenine aplinka ir ši aplinka nuolat plėtojama, todėl kyla vis naujų pavojų, susijusių su duomenų apsauga ir privatumu, apibūdintų Komunikato 1.2.3 punkte. Šie pavojai apima netinkamą asmens duomenų naudojimą, nepageidaujamą asmeninės paskyros informacijos sklaidą socialinių

⁽¹⁾ KOM(2012) 196 galutinis.

⁽²⁾ ES vaiko teisių darbotvarkė, KOM(2011) 60 galutinis.

⁽³⁾ Europos skaitmeninė darbotvarkė, KOM(2010) 245 galutinis.

⁽⁴⁾ Tarybos išvados dėl vaikų apsaugos skaitmeniniame pasaulyje, 3128-asis Švietimo, jaunimo, kultūros ir sporto tarybos posėdis, 2011 m. lapkričio 28–29 d.

⁽⁵⁾ Taip pat parengta keletas tarptautinių iniciatyvų, tokių kaip Europos Tarybos vaiko teisių strategija (2012–2015), COM(2011) 171 galutinis, 2012 m. vasario 15 d.

⁽⁶⁾ Žr. EDAPP nuomonę dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, kuriuo nustatoma daugiametė internetu ir kitomis ryšių technologijomis besinaudojančių vaikų apsaugos Bendrijos programa, paskelbta OL C 2, 2009 1 7, p. 2, ir EDAPP nuomonę dėl pasiūlymo dėl Direktyvos dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, seksualiniu vaikų išnaudojimu ir vaikų pornografija, kuria panaikinamas Pamatinis sprendimas 2004/68/TVR, paskelbtas OL C 323, 2010 11 30, p. 6.

tinklų svetainėse, didėjanti naudojimąsi geolokacijos paslaugomis, didėjanti tiesioginių reklaminių kampanijų poveikį bei rimtų nusikaltimų (pavyzdžiui, prievartos prieš vaikus) riziką ir kt. Šiuos konkrečius pavojus būtina šalinti atsižvelgiant į šios riziką patiriančių asmenų kategorijos specifiškumą ir pažeidžiamumą.

8. EDAPP malonu, kad Komunikate numatyti veiksmai, skatinantys atsižvelgti į dabartinius duomenų apsaugos reglamentavimo pagrindus (įskaitant Direktyvą 95/46/EB ir Direktyvą 2002/58/EB ⁽¹⁾ dėl e. privatumo), Elektroninės komercijos direktyvą 2000/31/EB ⁽²⁾ ir ES pagrindinių teisių chartiją, ir kad jame kreipiamas dėmesys į naujus siūlomus duomenų apsaugos reglamentavimo pagrindus ⁽³⁾. EDAPP pabrėžia, kad visos priemonės, kurios bus vėliau įtrauktos į Komunikatą, turėtų atitikti šiuos pagrindus.

9. Šioje nuomonėje išryškunami konkretūs duomenų apsaugos klausimai, kuriuos iškelia Komunikate numatytos priemonės ir kuriuos turi deramai spręsti visi atitinkami Komunikate numatyti subjektai, t. y. atitinkamais atvejais Komisija, valstybės narės ir pramonės sektorius. Visų pirma II skyriuje pabrėžiamos konkrečios priemonės, kurios gali padėti padidinti internetu besinaudojančių vaikų apsaugą duomenų apsaugos aspektu. III skyriuje pabrėžiami kai kurie duomenų apsaugos klausimai, kuriuos reikia spręsti siekiant įgyvendinti priemones, skirtas kovai su seksualine prievarta prieš vaikus ir jų seksualiniu išnaudojimu internete, ypač dėl pranešimo priemonių naudojimo ir pramonės sektoriaus, teisėsaugos institucijų bei specialiųjų telefono linijų bendradarbiavimo.

IV. Išvados

49. EDAPP palaiko Komunikato iniciatyvas padaryti internetą saugesnį vaikams ir kovoti su seksualine prievarta prieš vaikus ir jų seksualiniu išnaudojimu. Visų pirma jam malonu, kad duomenų apsauga pripažinta kaip svarbus elementas užtikrinant vaikų apsaugą internete ir įgalinant juos saugiai naudotis interneto teikiamais privalumais.

50. EDAPP pabrėžia, kad į duomenų apsaugos reikalavimus turėtų deramai atsižvelgti pramonės sektorius, valstybės narės ir Komisija, įgyvendindami iniciatyvas, skirtas didinti vaikų saugumą internete, visų pirma:

- valstybės narės savo švietimo kampanijose ir medžiagoje turėtų nurodyti duomenų apsaugos pavojus ir informaciją apie tai, kaip vaikai ir tėvai galėtų užkirsti jiems kelią. Taip pat reikėtų plėtoti duomenų apsaugos institucijų, valstybių narių ir pramonės sektoriaus bendradarbiavimą, siekiant gerinti vaikų ir tėvų informuotumą apie saugumą internete,
- pramonės sektorius turėtų užtikrinti, kad vaikų asmens duomenys būtų tvarkomi pagal įstatymus, ir, jei būtina, gauti tėvų sutikimą. Jis taip pat privalo įdiegti numatytąsias privatumo nuostatas vaikams, užtikrinančias saugesnes priemones negu tos, kurios kaip numatytosios diegtinos visiems naudotojams. Be to, sektorius turėtų įdiegti atitinkamas perspėjimo priemones, įspėjančias vaikus, norinčius pakeisti savo numatytąsias privatumo nuostatas, ir užtikrinančias, kad tokiam pakeitimui, reikalui esant, būtų reikalaujama tėvų sutikimo. Jis turėtų įdiegti atitinkamas naudotojų amžiaus tikrinimo priemones, kurios nebūtų nepageidaujamos duomenų apsaugos požiūriu,
- kiek tai susiję su informacija vaikams, pramonės sektorius turėtų išsiaiškinti, kaip sukurti sistemą, kad informacija vaikams būtų teikiama paprastu būdu ir kad jiems būtų pranešama apie galimus pavojus, susijusius su numatytųjų nuostatų pakeitimu,
- kiek tai susiję su reklama vaikams, EDAPP primena, kad neturėtų būti jokios tiesioginės reklamos, orientuotos konkrečiai į jaunimą, ir kad vaikams neturėtų būti rodoma vartotojų elgesiu grindžiama reklama. EDAPP mano, kad Komisija turėtų primygtinai raginti pramonės sektorių kurti privatumą saugančias savireguliacijos priemones ES mastu, skatinti gerąją praktiką, susijusią su internetine reklama

⁽¹⁾ 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (OL L 201, 2002 7 31, p. 37).

⁽²⁾ 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (OL L 178, 2000 7 17, p. 1).

⁽³⁾ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), KOM(2012) 11 galutinis.

vaikams, kuri turėtų visapusiškai atitikti duomenų apsaugos teisės aktus. EDAPP taip pat ragina Komisiją išsiaiškinti, kokiais kitais ES masto teisės aktais būtų galima užtikrinti, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į vaikų teisę į privatumą ir duomenų apsaugą reklamos srityje.

51. Kalbant apie kovą su seksualine prievarta prieš vaikus ir jų seksualiniu išnaudojimu, Komunikato iniciatyvos išryškina keletą duomenų apsaugos klausimų, kuriuos turi kruopščiai apsvarstyti visi subjektai, kiekvienas atitinkamai savo srityje:

- kadangi ši naudotojų grupė duomenų apsaugos požiūriu labai pažeidžiama, pranešimo priemonės turėtų turėti tvirtą teisinį pagrindą. EDAPP rekomenduoja aiškiai reglamentuoti ES masto pranešimo priemonę vaikams, numatytą 2.2.3 punkte. Be to, jis pataria aiškiai apibrėžti, kas yra „žalingas elgesys ir turinys“, apie kurį būtų informuojama pasitelkiant būsimą ES masto pranešimo priemonę vaikams,
- EDAPP skatina pramonės sektorių kurti standartinius trumpus pranešimo šablonus, kurie turėtų būti tokie, kad asmens duomenų tvarkymas apsiribotų tik tais duomenimis, kuriuos tvarkyti tikrai būtina,
- galėtų būti tiksliau apibrėžtos pranešimo specialiosiomis telefono linijomis procedūros. Šioje srityje, taip pat kiek tai susiję su tarptautiniu keitimusi asmens duomenimis, duomenų apsaugą pagerintų Europos praktikos kodeksas, kuriame būtų apibrėžtos bendros pranešimo procedūros ir duomenų apsaugos priemonės,
- skatinant kurti pranešimo priemones, kurios užtikrintų tinkamą duomenų apsaugą, duomenų apsaugos institucijos turėtų leisti į konstruktyvų dialogą su pramonės sektoriumi ir kitais subjektais,
- pramonės sektoriaus ir teisėsaugos institucijų bendradarbiavimas dėl pranešimo ir pašalinimo procedūrų, susijusių su internete paskelbta vaikams žalinga medžiaga, turi vykti tik remiantis tinkamu teisiniu pagrindu. Reikia tiksliau apibrėžti šio bendradarbiavimo ypatumus. Tai taikytina ir pramonės sektoriaus ir Europos kovos su elektroniniu nusikalstamumu centro bendradarbiavimui,
- EDAPP mano, kad reikia siekti pusiausvyros tarp teisėto tikslo kovoti su neteisėtu turiniu ir tinkamo naudojamų priemonių pobūdžio. Jis taip pat primena, kad prireikus atitinkamais atvejais stebėti telekomunikacijų tinklus yra teisėsaugos institucijų užduotis.

Priimta Briuselyje 2012 m. liepos 17 d.

Giovanni BUTTARELLI
*Europos duomenų apsaugos priežiūros
pareigūno padėjėjas*
